

Satavuotias koulu

Jyväskylän lyseon satavuotishistoria 1858—1958 ja juhlaulkaisu. Jyväskylä 1958. 606 s.

Kaunista pieteettiä vanhaa opinahjoaan, ensimmäistä suomenkielistä oppikoulua, kohtaan ovat Jyväskylän lyseon entiset oppilaat osoittaneet koulun satavuotisjuhlien aikoihin julkaisemallaan arvokkaalla juhlakirjalla. Seitsemättäsataasivuisena runsaasti kuvitettuna nidoksena se monilta puolin kuvailee tämän tärkeän oppilaitoksen vaihteita.

Huomattavimmista artikkeleista mainittakoon koulun entisten rehtoreiden tri K. J. Jalkasen ja tri Vilho Puttosen historialliset katsaukset; edellinen käsittelee lyseon ensimmäistä puolen vuosisadan taivalta,

jälkimmäinen toista. Alkuaikojen esityksestä käy ilmi mm. sellainen mielenkiintoinen seikka, että koulu oli ensin varovaisesti perustettu kaksikieliseksi, mutta opettajiston avarakatseisen suomenmielisyyden ansiosta se ennen pitkää muovautui puhtaasti suomenkieliseksi.

Hyödyllinen taustakuvaus on tri Lauri Kuusanmäen hauskaasti ja asiantuntevasti laadittu kirjoitus »Keski-Suomen maaseutu Jyväskylän lyseon perustamisen aikoina». Viritäjän palstoilla erityisen maininnan ansaitsee niin ikään juhlaulkaisun päätoimittajan apul.prof. Päivö Ok-

salan Wolmar Schildt-Kilpistä koskeva kirjoitelma, joka osoittaa, kuinka suuri osuus tällä suomen kielen viljelyn alalla muutenkin ansioituneella piirilääkärillä oli Jyväskylän lyseon perustamiseen.

Koulun entisille oppilaille juhla-

kirja on epäilemättä kallisarvoinen lahja, mutta sillä on toki paljon enemmänkin kantavuutta: tämän meidän oloissamme iäkkään lyseon historia on samalla koko oppikoululaitoksemme ja suomenkielisen kulttuurin historiaa.

PAAVO PULKKINEN